

**ЗАРІЧНЕНСЬКА СЕЛИЩНА РАДА
РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

**восьмого скликання
(чотирнадцята сесія)**

РІШЕННЯ

24 грудня 2021 року

№ 1094/14-2021

Про затвердження програми поводження з твердими побутовими відходами на території Зарічненської селищної територіальної громади на 2022-2024 роки

З метою підвищення ресурсозбереження, зменшення шкідливого впливу відходів на навколишнє природне середовище і здоров'я людей на території Зарічненської селищної територіальної громади, керуючись пунктом 22 частини 1 статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», селищна рада

В И Р І Ш И Л А :

1. Затвердити схвалену рішенням виконавчого комітету від 22.12.2021 року № 231 програму поводження з твердими побутовими відходами на території Зарічненської селищної ради на 2022-2024 роки, що додається.

2. Фінансовому відділу селищної ради забезпечити фінансування заходів, передбачених програмою в межах наявного фінансового ресурсу.

3. Відповідальність за виконання цього рішення покласти на відділ архітектури, містобудування, житлово-комунального господарства, благоустрою та інфраструктури (ОЛЕНА ДУБІНЕЦЬКА), а контроль – на постійну комісію селищної ради з питань бюджету, фінансів, податків, планування соціально-економічного розвитку, житлово-комунального господарства та комунальної власності, підприємництва та транспорту (ВІКТОР УЛІТКО).

Селищний голова

Богдан КВАЧУК

**Програма поводження з твердими побутовими відходами на території
Зарічненської селищної територіальної громади на 2022 – 2024 роки**

I. ПАСПОРТ

1.	Ініціатор розроблення програми	Виконавчий комітет селищної ради
2.	Дата, номер і назва документа про розроблення програми	Закони України: «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про відходи», «Про благоустрій населених пунктів» та постанова Кабінету Міністрів України від 4 березня 2004 року № 265 “Про затвердження Програми поводження з твердими побутовими відходами”
3.	Розробник програми	Відділ архітектури, містобудування, житлово-комунального господарства благоустрою та інфраструктури Зарічненської селищної ради
4.	Відповідальний виконавець	Виконавчий комітет селищної ради, Відділ архітектури, містобудування, житлово-комунального господарства благоустрою та інфраструктури Зарічненської селищної ради
5.	Учасники програми	Зарічненська селищна рада, КП «Добробут»
6.	Термін реалізації програми	2022 – 2024 роки
7.	Перелік бюджетів, які беруть участь у виконанні програми (для комплексних)	Бюджет Зарічненської селищної територіальної громади
8.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього	3330,0 тис.грн.
8.1.	Коштів державного бюджету	
8.2.	Коштів селищного бюджету	3330,0 тис.грн.
8.3.	Коштів інших джерел	

2.Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована програма

Програма поводження з твердими побутовими відходами (далі ТПВ) - це комплекс взаємно пов'язаних та узгоджених в часі заходів: організаційних, технологічних, технічних, ресурсозберігаючих, екологічних, санітарно - гігієнічних, фінансово - економічних, соціальних, інформаційних, освітньо - виховних, тощо, спрямованих на розв'язання проблем сфери поводження з ТПВ на території Зарічненської селищної ради.

Програма поводження з твердими побутовими відходами на території Зарічненської селищної ради на 2022 - 2024 роки розроблена відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 4 березня 2004 року № 265 "Про затвердження Програми поводження з твердими побутовими відходами", Закону України «Про відходи», Закону України «Про благоустрій населених пунктів», Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Об'єм централізованого накопичення та вивезення твердих побутових відходів (ТПВ) у 2020 р. по Зарічненській територіальній громаді склав близько 21,6 тис тонн.

Збір та вивіз твердих побутових відходів (ТПВ) здійснюється комунальним підприємством «Добробут» по графіках, що затверджені у терміни визначені санітарними нормами, на сміттєзвалища громади.

На території громади розташовано 20 сміттєзвалищ (загальною площею понад 16,3 га).

Перелік місць видалення відходів

№ з/п	Місце знаходження сміттєзвалища (по населених пунктах)	Площа сміттєзвалища га,	Наявність документації
1	сmt. Зарічне	4,0	так
2	с. Вичівка	0,9	так
3	с. Бутове	0,2	так
4	с. Бродниця	0,4	так
5	с. Дібрівськ урочище «Шнури»	5,0	відсутня
6	с. Борове	1,0	так
7	с. Млинок	0,5	відсутня
8	с. Новорічиця	0,5	так
9	с. Річиця	0,3	так
10	с. Тиховиж	0,5	так
11	с. Перекалля	0,5	так
12	с. Морочне	1,0	так
13	с. Кухітська Воля урочище «За Єсипіхою»	0,5	так
14	с. Кухітська Воля урочище «До Купчика»	0,3	так
15	с. Острівськ	0,3	так

16	с. Серники	0,4	так
17	с. Неньковичі	-	відсутня
18	с. Мутвиця	-	відсутня
19	с. Вовчиці	-	відсутня
20	с. Олександрове	-	відсутня

Проблема накопичення, переробки та захоронення твердих побутових відходів в громаді вирішується незадовільно. На сьогодні основним способом видалення твердих побутових відходів є їх захоронення на сміттєзвалищах, що, в переважній більшості, не відповідає санітарно-екологічним вимогам. Тривале накопичення побутових відходів на звалищах призводить до виникнення непередбачуваних фізико-хімічних та біохімічних процесів, продуктами яких є чисельні токсичні хімічні сполуки в рідкому, твердому та газоподібному стані. Через відсутність постійних моніторингових спостережень місць складування побутових відходів, останні є значними осередками забруднення навколишнього природного середовища території громади.

Окрім того, на території селищної ради значна частина звалищ у сільських населених пунктах є стихійними, розміщені у водоохоронних зонах, не мають обвалування та інших засобів захисту довкілля.

Ситуацію ускладнює відсутність на рівні громади ефективної системи збору та сортування окремих видів відходів як вторинної сировини. На цей час лише незначна частина усіх вторинних ресурсів задіяна у господарському обороті. Як результат, на сміттєзвалища потрапляє значна кількість матеріалів, які мають високу ресурсну цінність та підлягають переробленню (скло, папір, пластик, текстиль, гума).

До основних проблем санітарного очищення відносяться:

- відсутня цілісна система поводження з побутовими відходами;
- не розроблені схеми санітарного очищення населених пунктів;
- недостатня забезпеченість спеціалізованою технікою;
- відсутні системи роздільного збору побутових відходів;
- накопичення відходів на території громади, низький рівень їх утилізації;
- наявність стихійно виниклих смітників.

Програма поводження з твердими побутовими відходами на території Зарічненської селищної ради розроблена з метою реалізації невідкладних та перспективних заходів щодо збору, видалення, знешкодження, утилізації твердих побутових відходів на основі сучасного вітчизняного та світового досвіду, правової, нормативної, техніко-економічної системи поводження з відходами, економічних, інформаційно-освітніх заходів.

Програма спрямована на поліпшення стану благоустрою населених пунктів, охорони навколишнього природного середовища, санітарного та епідеміологічного благополуччя населення, створення умов для залучення коштів бюджетів усіх рівнів, інвестиційних та кредитних ресурсів.

Тверді побутові відходи (надалі – ТПВ) утворюються у процесі життєдіяльності людини (харчові відходи, макулатура, скло, метали, полімерні

матеріали тощо) і накопичуються у жилих будинках, закладах соціально-культурного побуту, громадських, навчальних, лікувальних, торговельних та інших закладах.

Особливістю ТПВ є те, що вони є змішаними, тобто сумішшю компонентів. Поділ на окремі складові частини компонентів ТПВ називається морфологічним складом. Змішування ТПВ відбувається на стадії їх утворення, зберігання, перевезення та видалення. Це призводить до утворення шкідливих хімічних сполук, що забруднюють атмосферне повітря та ґрунтові води.

Територія Зарічненської селищної ради у сучасних умовах зіткнулася із труднощами, які стосуються поводження з ТПВ, основними з яких є:

- зміна морфології ТПВ зі збільшенням частки компонентів, які не піддаються процесам біологічного розкладання;
- низька інноваційно-інвестиційна активність суб'єктів господарської діяльності у сфері поводження з ТПВ;
- низький рівень участі мешканців у сфері поводження з ТПВ, що знижує рівень роздільного збору відходів;
- відмова власників житлових будинків приватної забудови укладати договори з перевізниками ТПВ;
- попадання у контейнери для ТПВ небезпечних та специфічних відходів.

3. Мета Програми

Основною метою програми поводження з твердими побутовими відходами на території Зарічненської селищної територіальної громади на 2022-2024 роки є зменшення негативного впливу побутових відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини шляхом реформування сфери поводження з побутовими відходами, створення умов для надання високоякісних послуг з їх вивезення, що включають збирання, зберігання, перевезення, перероблення, утилізацію, знешкодження та видалення відходів із застосуванням сучасних методів і технологій.

Ця програма спрямована на координацію дій органів місцевої влади, суб'єктів господарювання та активізація населення для забезпечення реалізації загальнодержавної програми поводження з твердими побутовими відходами та державної політики в цій сфері, яка спрямована на підвищення ресурсозбереження, зменшення шкідливого впливу відходів на навколишнє природне середовище і здоров'я людей.

4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання програми

Якість надання послуг у сфері поводження з твердими побутовими відходами на території громади є низькою, а рівень охоплення ними населення – недостатнім. Необхідно досягти повного охоплення збирання відходів на території селищної ради. У Програмі передбачено впровадження засобів механізації сучасного технічного рівня та оновлення автопарку спецтранспортом, створення контейнерного господарства.

Стратегічною метою програми поводження з твердими побутовими відходами є створення на території селищної територіальної громади умов для переробки утворених відходів виробництва і споживання шляхом поступового, поетапного впровадження в практику життєдіяльності громади сучасних, інтелектуальних технологій, що ґрунтуються на засадах знань економіки та передового європейського досвіду.

Основні напрями у сфері поводження з твердими побутовими відходами направлені на створення умов, що сприятимуть забезпеченню повного збирання, сортування, перевезення, утилізації, знешкодження та захоронення побутових відходів та обмеження їх шкідливого впливу на навколишнє природне середовище і здоров'я людини.

Необхідним і обов'язковим елементом програми є участь в її реалізації мешканців громади – всіх утворювачів твердих побутових відходів

Виконання заходів з охорони і збереження довкілля дасть змогу покращити санітарно-екологічний стан території селищної ради, а саме: прибирання вулиць, вивезення сміття, впорядкування сміттєзвалищ.

Потрібно постійно вивчати думку населення щодо утилізації твердих побутових відходів, проводити заняття з екологічного виховання для дітей дошкільного та молодшого шкільного віку, проводити семінари щодо поводження з твердими побутовими відходами.

Для покращення стану санітарної очистки та місць видалення твердих побутових відходів по населених пунктах потрібно: виготовити і затвердити технічну документацію на відведення земельних ділянок під сміттєзвалища; провести обваловку сміттєзвалищ; для ущільнення побутових відходів на сміттєзвалищах використовувати ізолюючий матеріал; провести огороження території сміттєзвалищ; обсадити зеленими насадженнями сміттєзвалища; потрібно кожного року поповнювати, оновлювати базу сміттєзвозного парку, контейнерного господарства; облаштування контейнерних майданчиків з твердим покриттям; впровадження новітніх технологій щодо роздільного збирання ТПВ: створити пункти приймання вторинної сировини від населення; запровадити роздільне збирання твердих побутових відходів по контейнерах; встановити один санітарний день на місяць; проводити ліквідацію несанкціонованих звалищ та санацію території; проводити роз'яснювальну роботу, спрямовану на підвищення рівня екологічної свідомості населення.

Виконання програми відповідно до своїх повноважень на місцевому рівні забезпечують селищний голова, старости Зарічненської територіальної громади та керівництво комунального підприємства «Добробут».

Видатки на виконання заходів програми передбачаються при формуванні показників бюджету селищної територіальної громади, виходячи з реальних фінансових можливостей.

Заходи Програми поводження з твердими побутовими відходами на території Зарічненської селищної ради на 2022-2024 роки – додаються (додаток №1)

Джерела фінансування та етапи виконання Програми

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання програми	Етапи виконання програми			Усього витрат на виконання програми
	2022	2023	2024	
Обсяг ресурсів, усього тис грн, у тому числі:	1540.0	1430.0	360.0	3330,0
Бюджет селищної територіальної громади, тис грн.	1540.0	1430.0	360.0	3330,0

5. Перелік завдань і заходів програми та результативні показники

Для досягнення мети Програми передбачається розв'язати такі основні завдання:

- повторне використання деяких компонентів ТПВ.
- завершення процесу впровадження системи роздільного збирання ТПВ за фракціями - скло-папір-пластик;
- покращення якості і розширення обсягів надання послуг виконавцем робіт по поводженню з ТПВ;
- впровадження системи моніторингу поводження з ТПВ та покращення обліку і звітності;
- зменшення негативного впливу ТПВ на довкілля і здоров'я населення;
- розробка системи санітарного очищення ;
- організація збирання та вивезення ТПВ з приватного сектору (охоплення максимально території Зарічненської селищної територіальної громади);
- зменшення обсягів захоронення ТПВ шляхом впровадження нових сучасних вискоєфективних методів збирання, перевезення, зберігання;
- ліквідація несанкціонованих звалищ та санація території;
- облаштування контейнерних майданчиків.

Для досягнення мети програми передбачається реформування системи санітарного очищення, посилення контролю за поводженням з відходами на території Зарічненської селищної ради, зменшення обсягів їх утворення та впровадження нових сучасних вискоєфективних методів збирання, сортування та перевезення.

6. Очікувані результати впровадження програми

Виконання програми дасть змогу:

- зменшити шкідливий вплив побутових відходів на навколишнє природне середовище;

- зменшити шкідливий вплив побутових відходів на здоров'я людини;
- створити умови для очищення населених пунктів від побутових відходів;
- зменшити обсяги утворення та видалення побутових відходів, (роздільне збирання дозволить вилучати корисні компоненти відходів, що мають ресурсну цінність);

- упровадити нові технології у сфері поводження з побутовими відходами;

- поліпшити якість обслуговування населених пунктів у сфері поводження з побутовими відходами.

Найбільші зрушення у сфері поводження з відходами будуть спостерігатися при застосуванні роздільного збирання побутових відходів та вилученні корисних компонентів із складу побутових відходів, що мають ресурсну цінність та встановленні спеціальних контейнерів для скла, паперу, ПЕТ-пляшки і змішаних відходів.

Контейнери передбачається встановити в районі житлової забудови на спеціально облаштованих майданчиках.

Централізоване вивезення твердих побутових відходів з території населеного пункту забезпечить чистоту, покращить санітарний стан та благоустрій території селищної ради.

Організація робіт щодо залучення до збору сміття мешканців приватних домоволодінь та облаштування у приватному секторі майданчиків під контейнери призведе до зменшення кількості несанкціонованих смітників на берегах водойм, у зелених зонах, та позитивно позначиться на екологічній ситуації.

Роздільне збирання сміття, встановлення нових контейнерів та залучення до роздільного збору сміття мешканців територіальної громади, повне охоплення послугами з вивезення відходів всіх приватних домогосподарств, підприємств, установ і організацій дозволить вилучити з відходів цінну вторинну сировину (папір, скло, пластик).

Впровадження роздільного збирання твердих побутових відходів буде супроводжуватись проведенням постійної агітаційної роботи щодо безпечного в санітарно-епідемічному та екологічному відношеннях поводження з твердими побутовими відходами та необхідності свідомої активної участі усіх верств населення у впровадженні роздільного збирання корисних компонентів побутових відходів.

Також необхідне систематичне проведення роз'яснювальної роботи з жителями громади, проведення уроків в дошкільних навчальних закладах і школах на тему цивілізованого поводження з відходами. Громадянська обізнаність призводить до зміни розуміння та поведінки людей, що зменшує кількість створюваних відходів та сприяє покращенню безпечного поводження з твердими побутовими відходами.

Враховуючи європейський досвід вирішення питань поводження з побутовими відходами, а також діючу законодавчу базу, принцип поводження з твердими побутовими відходами полягає у максимальному поверненні до виробничого циклу вторинної сировини і тільки в разі неможливості їх повторного застосування підлягають видаленню.

Результативні показники виконання програми

Показники витрат:

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання програми, тис. грн	Етапи виконання програми		
	2022	2023	2024
Виготовлення проектів землеустрою, детальних планів земельних ділянок та паспортів сміттєзвалищ.	225	325	275
Придбання контейнерного господарства	50	50	50
Облаштування контейнерних майданчиків	10	10	10
Витрати на заходи рекламно-інформаційні, освітньо-виховні, організаційні та проведення агітаційної роботи	5	5	5
Показники продукту:			
Кількість облаштованих сміттєзвалищ	7	7	6
Кількість придбаних (виготовлених) контейнерів	40	40	40
Кількість облаштованих контейнерних майданчиків	20	20	20
Кількість заходів виховного характеру	10	10	10
Показник ефективності:			
Середні витрати на облаштування сміттєзвалища, тис.грн.	32,1	46,4	45,8
Середні витрати на придбання (виготовлення) контейнерів, тис.грн.	1.25	1.25	1.25
Середні витрати на облаштування контейнерного майданчика, тис.грн.	0.5	0.5	0.5
Середні витрати на заходи освітньо-виховного характеру, тис.грн.	0.5	0.5	0.5
Показники якості:			
Якість наданих послуг, %	100,0	100,0	100,0

7. Координація та контроль за виконанням Програми

Контроль за ходом реалізації програми здійснюється постійною комісією селищної ради з питань бюджету, фінансів, податків, планування соціально-економічного розвитку, житлово-комунального господарства та комунальної власності, підприємництва та транспорту (Улітко В.М.).

Відповідальність за виконання програми забезпечує відділ архітектури, містобудування, житлово-комунального господарства, благоустрою та інфраструктури Зарічненської селищної ради (Дубінецька О.І.), суб'єкти господарювання, мешканці населених пунктів.

Секретар селищної ради

Наталія ПРОНЬКІНА

Додаток №1
до програми поводження з твердими побутовими
відходами на території Зарічненської селищної
територіальної громади на 2022-2024 роки

**Заходи програми поводження з твердими побутовими відходами
на території Зарічненської селищної ради на 2022-2024 роки**

№ з/п	Назва напрямку діяльності	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу (роки)	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування, тис.грн		
						2022	2023	2024
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Забезпечення контролю за сміттєзвалищами ТПВ	1.1 Виготовлення проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок під розміщення місце знаходження звалищ чи полігону	2022-2024	Селищна рада. КП «Добробут»	Бюджет селищної територіальної громади	35,0	35,0	35,0
		1.2 Паспортизація місць видалення відходів (дал - МВВ) та включення до обласного реєстру МВВ	2022-2024		Бюджет селищної територіальної громади	30,0	30,0	30,0
		1.3 Облаштування сміттєзвалищ та полігону твердих побутових відходів	2022-2024		Бюджет селищної територіальної громади	150,0	120,0	100,0
		1.4 Розробити та затвердити схему санітарної очистки населених пунктів ОТГ	2022-2024		Витрат не потребує			

		1.5 Виготовлення детальних планів земельних ділянок	2022-2024		Бюджет селищної територіальної громади	50,0	30,0	30.0
		1.6 Ліквідація всіх несанкціонованих звалищ сміття ТПВ.	2022-2024		Бюджет селищної територіальної громади	200,0	150,0	100.0
2	Оновлення парків спецмашин, контейнерного господарства, створення та облаштування контейнерних майданчиків	2.1 Придбання контейнерів для побутових відходів, придбання контейнерів для роздільного збирання ТПВ.	2022-2024	Селищна рада. КП «Добробут»	Бюджет селищної територіальної громади	50,0	50,0	50.0
2.2 Створення та облаштування контейнерних майданчиків		2022-2024	Бюджет селищної територіальної громади		10,0	10,0	10.0	
2.3 Придбання спецтранспорту для збору і транспортування твердих побутових відходів		2022-2024	Бюджет селищної територіальної громади		0	1000,0	0	
		2.4 Придбання техніки для складування побутових відходів на сміттєзвалищах	2022-2024		Бюджет селищної територіальної громади	1000,0	0	0
3	Забезпечення ефективного використання побутових відходів як матеріальних та енергетичних ресурсів	3.1 Створення мережі приймальних пунктів вторинної сировини, впровадження роздільного збирання ТПВ	2022-2024	Селищна рада. КП «Добробут»	Бюджет селищної територіальної громади	10,0	0	0
4	Впровадження поінформованості населення з питань	4.1 Проведення агітаційної роботи щодо безпечного в санітарно-епідемічному та екологічному відношенні поводження з ТПВ.	Постійно	Селищна рада. КП «Добробут»	Бюджет селищної територіальної громади	0	0	0

	поводження з відходами	4.2 Заходи рекламно-інформаційні, освітньо-виховні, організаційні	Постійно		Бюджет селищної територіальної громади	5,0	5,0	5,0
		4.3 Проведення рейдів-перевірок санітарного стану прибудинкових та прилеглих до об'єктів територій депутатським корпусом, членами виконкому, відповідними комісіями селищної ради з залученням представників правоохоронних органів (у разі потреби).	Постійно		Витрат не потребує			
		РАЗОМ				1540,0	1430,0	360,0

Заступник селищного голови

Вікторія НІКОЛАЙЧУК